

رحمه الله عليه

فيضان امام باقر

پیشکش

پیشکش:

مجلس المدينة العلمية (جامعة اسلام)

ترجمه:

ترانسلیشن دیپارتمنٹ (جامعة اسلام)

**الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
آمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**

فِيضان إمام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

دعائے عطار : يا رب مصطفی، خوک چې د ”فِيضان إمام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ“ دا رساله اولولي که واوري. هغوي ته د خپل خور آخري نبی (صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) او د صحابه کرامو او اهل بيتو په غلامي او دعوتِ إسلامي کښي استيقامت ورکړي او بے حسابه ئې جئست الفردوس ته داخل کړي۔

أَمِينٌ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

د درود شریف فضیلت

خواجہ خواجکان ، حضرت خواجہ غلام حسن سواگ المعرفو ”پیر سواگ“ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ فرمائی: کله چې ډير غمونه او تکلیفونه راشی، نو زیات درود شریف لوستل توپی ستونځی هواروی۔ (فیوضات حسینیه صفحه 193)

مشکل جو سرپه آپڑی تیری ہی نام سے ٹلی
مشکل کشا ہے تیر انام تجھ پر درود اور سلام

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د غیبو خبر

د صحابي رسول حضرت جابر بن عبد الله رضی اللہ عنہ په خدمت کبني د اهل بیتو خلنده ستورے امام باقر رحمۃ اللہ علیہ په ماشومتوب کبني حاضر شو۔ په آخری عمر کبني د هغوي د ستر کو نظر کمزورے شوے وو خکه هغوي پونتنہ اوکرہ: تاسو خوک ئې؟ ”نو امام باقر رحمۃ اللہ علیہ په جواب کبني اوئيل: محمد بن علي بن حسين بن علي المرتضی (رضی اللہ عنہ) دې خبیری اوريدو سره هغوي رضی اللہ عنہ را پراندي شول او د امام باقر رضی اللہ عنہ لاسونه ئې بسکل کړل او اوئي فرمائیل: د الله پاک خوره نبی صلی اللہ علیہ وسلم په تاسو سلام رالیبلے دے۔ هلته کبني ناستو خلقو هغوي ته عرض اوکرو: حضور! دا خنکه کیدے شي؟ (خکه چې رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم په ظاهره په دغه وخت کبني پرده فرمائیلی وه) په دې حضرت جابر رضی اللہ عنہ او فرمائیل: چې یو خل زه د دوازپو جهانونو د سردار صلی اللہ علیہ وسلم په خدمت کبني حاضر ووم او د هغوي صلی اللہ علیہ وسلم د زړه توته، په مبارکه غیره کبني د رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم لمسے، د فاطمی رضی اللہ عنہا د حضرت امام حسین رضی اللہ عنہ لوړي کولي。 د حضرت حسین رضی اللہ عنہ نیکه مبارک صلی اللہ علیہ وسلم او فرمائیل: اے جابرہ! زما د دې خوی به یو خوی پیدا کېږي د چا نوم چې به علی (زين العابدين) وي کله چې د قیامت ورخ شي نو یو غږ کوونکے به غږ کوي: چې سید العابدين دې او درېږي! نو هغوي به او درېږي۔ بیا به د هغوي یو خوی پیدا شي د چا نوم چې به محمد وي۔ اے جابرہ! ته به هغوي وینې، کله چې ته د هغوي سره ميلاو شي نو زما سلام ورته او وايه۔ (الصواعق المحرقة، ص 201)

رَحْمَتٌ وَیٰ او د هغويٰ په برکت دې زمونږه بے حسابه ځښښه وي۔

امین بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللّٰہُ عَلٰیہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

تیری نسل پاک میں ہے بچ پچ نور کا
تو ہے عین نور تیر اسب گمراہ نور کا

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّدٍ

زیرون او پیژندنه

د رسول الله صَلَّى اللّٰہُ عَلٰیہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ د شہزادگئ حضرت فاطمی رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ د زړه قرار، د حضرت امام حسین رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ لسمے او د امام زین العابدين شہزاده، د سلسلہ قادریه رضویه عطاریه پینڅم شیخ طریقت حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ دے۔ د هغويٰ مبارک نوم محمد، کنیت ابو جعفر او لقب باقر شاکر او هادی (یعنی هدایت و رکونکے) دے۔ د امام باقر ولادت شریف د کربلا د واقعې نه تقریباً درې كاله مخکنې په دریم صفر المظفر 57 هجری د جمعی مبارکی په ورخ مدینه منوره کنې اوشو۔ (مسالک السالکین، جلد 1 صفحه 213۔ تاریخ مشائخ قادریه، صفحه 75)

سید سجاد کے صدقے میں ساجدر کھ مجھے
علم حق دے باقر علم پدا کے واسطے

د باقر وئیلو وجه

هغويٰ رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ ته د باقر وئیلو وجه ”القَواعِنُ الْبُرْحَقَه“ کنې دا بیان کړے شوې ده

چې "بَقَرَ الْأَرْضَ" زمکنی شلولو او د هغې نه د پتو خزانو راویستلو ته وائی هم دغه شان هغوي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د الله پاک د حکمونو دننه د راز او معرفت پتې خزانې رابرسيره کړې او د هغې حکمتونه ئې بیان کړل- نور دا هم دي چې "باقر" علم رابرسيره کونکي ته وئیله شي- هغوي وسیع العلم (يعني دیر زیات علم لرونکي) وو څکه هغوي ته باقر اووئیله شو- (الصواعق المحرقة، ص 201) د حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ خلور خامن او درې لوښه وي، او د یو قول مطابق ئې "پینځه خامن او دوه لوښه وي" (مراة المناجيج، 621/8).

د امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ شان

اے عاشقانِ صحابه و اهل بیت! د الله پاک په مونږ دیر لوئی احسان دے چې هغه خپل خان ته د نزدې خلقو سره زمونږ نسبت او عقیدت ساتلے دے۔ **الحمد لله!** زمونږه نسبت خومره نسلکے دے چې دیر خور امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ زمونږ پیر او مُرشد دے او د هغوي په مبارک ذات د حَسَنِي حُسَيني ساداتِ کرامو سلسله ميلاوېږي څکه چې د هغوي والد محترم حضرت امام زین العابدين رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د امام عالي مقام حضرت امام حسین رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ شهزاده دے او د هغوي موربی بی د رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د لسي حضرت امام حسن مجتبی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ شهزادگئ ده، یواخې دا نه بلکه د مسلمانانو د وړومې خلیفه حضرت ابویکر صدیق رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سره هم د هغوي ژوره رشتہ ده، د حضرت صدیق اکبر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ شهزاده حضرت محمد بن ابو بکر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د حضرت علی المرتضی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د طرف نه د مصر والي مقرر شو، د هغوي د شهزاده "حضرت قاسم رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د شهزادگئ

حضرت فروہ بنت قاسم رحمۃ اللہ علیہما نکاح د حضرت امام باقر رحمۃ اللہ علیہ سره اوشوہ نو د هغويٰ نه د سلسلہ قادریہ رضویہ عطاریہ شپرم شیخ طریقت حضرت امام جعفر صادق رحمۃ اللہ علیہ او زیریدلو نو (داسی) صدیق اکبر د تولو سیدانو (د مور د ارخ نه) نیکه دے او حضرت علی رحمۃ اللہ علیہ د سیدانو (د پلار د ارخ نه) نیکه (دے)-“ (مراۃ المناجیح 1/622)

د صحابہ کرامو او اهل بیتو محبتونه

خوبرو او محترمو اسلامی ورونرو! د صحابہ کرامو او اهل بیتو علیہم الرحمون محبت د نجات (خلاصی) لاره ده د قیامت په ورخ د رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم د شفاعت برخی موندو د پاره د صحابہ کرامو او اهل بیتو د غلامی پتیع په مرئ کنبی ضروري ده- د صحابہ کرامو علیہم الرحمون د اهل بیتو سره د عقیدت او محبت دیر واقعات دی داسی د اهل بیت اطھار هم د صحابہ کرامو علیہم الرحمون سره د مینی او شفقت بے شمیره اندازونه دی خنگه چې د امام باقر رحمۃ اللہ علیہ د لسی، د امام جعفر صادق رحمۃ اللہ علیہ د لور نوم د مسلمانانو د خورپی مور حضرت عائشی صدیقی رحمۃ اللہ علیہا په مبارک نوم وو- د هغويٰ رحمۃ اللہ علیہ امزار شریف اوس هم په مصر کنبی موجود دے او د هغويٰ د مزار شریف سره خوا کنبی چې کوم جمات دے هغی ته د هغويٰ د نسبت په وجہ مسجد عائشہ وئیلے شي- عاشق صحابہ و اهل بیت، بانی دعوت اسلامی امیر اہلسنت خه بشکل فرمائی:

ال واصحابِ نبی کے جس قدر چاہئے والے ہیں ساروں کو سلام

صلوٰا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د سرو زرو زنځير

حدیثونه مبارک د مختلفو راویانو نه روایت کولے شي، په هغوي کښې محدثین کرام رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ حضرت امام جعفر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ نه د امام باقر او د هغوي نه د امام زین العابدين، او د هغوي نه د امام حسین، د حضرت علی المرتضی رضوان اللہ علیہم اجمعین له خوا کیدونکو روایتونو ته ”سلسلة الذهب“ یعنی د سرو زرو زنځير واي. (مرقات المفاتیح. تحت الحديث: 657/10)

آل واصحاب نبی سب بادشہ بیں بادشاہ میں فقط اُنی گدا اصحاب و اہل بیت کا

علمی وجاہت

حضرت عبد الله بن عطاء رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ فرمائی: ما د امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ نه علاوه په عالمانو کښې داسې بل خوک نه دي لیدلي د چا سره چې د عالمانو علم هم کم شي، ما حکم بن عینه د هغوي په خدمت کښې داسې ناست او لیدولکه چې طالب علم ناست وي. (حلیۃ الاولیاء، 3/217، حدیث: 3757)

پیریان به د مسئلو حل کولو د پاره حاضریدل

د یو گس بیان دے چې ما د حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ سره د ملاقات اجازت او غونبسو نو خلق او وئیل: د تادئ نه کارمه اخله څکه چې د هغوي سره نور هم ډیر سپړی ناست دي او تاسو لا هم او س بهر تشریف نه دے راوړے، په دي کښې 12 سپړی د تنګو چغوا او لاسونو او بنپو کښې د دستانو او موزو اچولو سره بهر را ووتل. هغوي ”سلام

علیکم“ اووئيلو او لاپل- زه چې کله د حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ په خدمت کښې حاضر شوم نو پوبنتنه مې اوکړه: حضرت! دا خوک وو کوم چې اوس ستاسو د خوا نه لاپل؟ هغوي او فرمائیل دا ستاسو پیریان ورونره وو- ما په حیرانتیا عرض اوکړو: آیا تاسو دولی وینې؟ اوئی فرمائیل: آؤ! خنګه چې ته زما نه د حلالو او حرامو په باره کښې د مسئلو پوبنتنه کوي داسي دولی هم راخې او زما نه مسئلي زده کوي- (شواهد النبوة، ص 239)

عربی ژبه کښې شجره

حضرت امام اهل سنت مولانا شاه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ یوه او برده د عربی شجره طریقت بصیغه درود لیکي، په هغې کښې د حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ذکر خیر په دې الفاظو کښې کوي:

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ وَعَلَى الْمُوْلَى السَّيِّدِ الْإِمَامِ مُحَمَّدِبْنِ عَلِيٍّنَ الْبَاقِرِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا

ترجمه: اے الله پاکه ته په حضور صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندي او په سردار او مولا محمد بن علي امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا باندي درود او سلام او ليزه او په هغوي برکت نازل کړه- (تاریخ و شرح شجره قادریه برکاتیه رضویه، ص 108)

دغه شان په خپله یو فارسي شجره کښې د حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سره د دې شعرونو په شکل کښې **استیغاثه** (يعني فرياد) کوي:

باقرا یا عالم سادات یا بحر العلوم از علوم خود بدفع جبل ما امداد کنند

یعنی اے امام باقر! تاسود ساداتِ کرام دیر لوئی عالم او د علمونو سمندر وئی۔ د اللہ پاک د طرف نه په عطا کړے شوؤ دې علوموزما جهالت لري کړئ او زما مدد او کړئ۔

(تاریخ و شرح شجرۃ قادریہ برکاتیہ رضویہ، ص 128)

عبدتونه او مناجات

حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ به د خپل والدِ محترم پشان دیر عابد او زاهد او هر وخت عبادت کښې مصروفه او سیدو۔ د هغوي شهزاده حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ فرمائی: زما والدِ محترم به د نیمي شپې د اللہ پاک په دربار کښې عرض کولو: "اے اللہ پاکه! تا ماته حکم او کړو خوما پرې عمل او نکړو، زه دې منع کرم خوزه منع نه شوم، ستا دا بندہ ستا په دربار کښې حاضر دے او د د سره هیڅ عذر نشته۔" (حلیۃ الاولیاء، حدیث: 3760، 217/3) اے اللہ پاکه! شپې راغله او د دنیا د بادشاھانو حکومت ختم شو، په آسمان کښې ستوري راوختل او خلق او ده شول۔ اے پاکه پروردگاره! ته ژوندے ئې، همیشه پاتې کیدونکے او لیدونکے ئې، ستا ذات پاک دے ته د خوب او پرکالیع نه پاک ئې ستا ذات خوک غوبستونکے خالي لاسونه نه پریبردی۔ (تاریخ مشائخ قادریہ برکاتیہ، ص 82)

پچے حسین و حسن فاطمه علی حیدر ہمارے گڑے ہوئے کام دے بنایا رب

مُبارک عادتونه

حضرت خالد بن دینار رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ بیانوی چې حضرت محمد بن علی باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ چې به

کله مُسکا کوله نو د اللہ پاک په دربار کتبی بے ئی عرض کولو: ”اے اللہ پاکه! زما نه
مه خفه کیره۔ (صفة الصفوہ، 78/2) حضرت عبد اللہ بن یحییٰ رحمۃ اللہ علیہ بیانوی: چې ما
حضرت امام ابو جعفر محمد بن علی باقر رحمۃ اللہ علیہ په سور رنگ تہبند تپلو اولیدو،
هغويې به د فرض لونخونو نه علاوه شپه او ورخ کتبی 50 رکعتونه ادا کول- د هغويې په
مبارکه گوتمه لیکلے شوي وو۔ **آلْقَوْةِ لِلَّهِ جَمِيعًا** یعنی قول زور د اللہ پاک دے۔

(حلیۃ الاولیاء، 3/213-3758، حدیث: 3737)

د حضرت علی رضی اللہ عنہ تر خنگ ورومې خلیفه حضرت ابوبکر

صدیق رضی اللہ عنہ

امام جعفر صادق رحمۃ اللہ علیہ د خپل والد محترم حضرت امام باقر رحمۃ اللہ علیہ نه روایت کوي
چې حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ د بیعت کولو نه پس تر 7 ورخو بوري خلقو ته (د
عاجزئ په طور) د بیعت ماتولو وئیل- په 7 ورخ حضرت علی المرتضی رضی اللہ عنہ تشریف
راوړو او عرض ئی اوکړو: ”نه به مونږ ستاسو سره کېے بیعت مات کړو او نه به داسې
خه غوبنتنه کوو، که چرې مونږ تاسو اهل نه ګنډلیئ نو بیعت به مو چرې هم نه کولو۔“

(الریاض النصرة، 1/252)

ہوئے قاروق و عثمان و علی جب داخل بیعت بنا فخر سلاسل سلسلہ صدیق اکبر کا
صلوٰا علی الحبیب! صَلَّی اللہُ عَلَیْ مُحَمَّدٍ

د حضرت ابو بکر صدیق او حضرت عمر فاروق اعظم ہی خی اللہ عنہم په بارہ کنبی

حضرت امام باقر رحمۃ اللہ علیہ فرمائی: چی د حضرت فاطمة الزّهراء رحمۃ اللہ عنہا د تول آل (یعنی اولاد) په دی خبرہ اجماع او اتفاق دے چی (ھغوئی) د حضرت ابو بکر او حضرت عمر رحمۃ اللہ عنہم په حق کنبی هغہ خبری او کرپی کومی چی ڈپرپی بنی وی۔ (ظاہرہ د چی د تولو نہ بہتر وی۔) (صواتع المحرقة، ص 52)

خوک چی ھغوئی رحمۃ اللہ عنہ تھے صدیق اونہ وائی...؟

د حضرت عُروہ بن عبد اللہ رحمۃ اللہ علیہ نہ روایت دے چی زہ د حضرت امام باقر ابو جعفر محمد بن علی بن حسین رحمۃ اللہ علیہ په خدمت کنبی حاضر شوم او ھغوئی تھے می عرض او کرو: چی د تورو سینگارلو په بارہ کنبی تاسو خہ فرمائی؟ ھغوئی او فرمائیل: په دی کنبی ھیخ باک نشته ھکھ چی پنچلہ حضرت ابو بکر صدیق رحمۃ اللہ عنہ هم خپلہ تورہ سینگار کر کر۔ ما عرض او کرو: ”تاسو ھغوئی تھے صدیق او وئیل؟“ دی اوریدلو سره حضرت امام باقر رحمۃ اللہ علیہ په جلال کنبی راغلے او پاخیدو او قبلی طرفتھ ئی مخ کرو او ارشاد ئی او فرمائیلو: ”آؤ! ھغہ صدیق دے، آؤ! ھغہ صدیق دے، آؤ! ھغہ صدیق دے۔ او خوک چی ھغوئی تھے صدیق اونہ وائی نو اللہ پاک د ھغوئی خبرہ په دنیا او آخرت کنبی

نه رینبستونی کوی۔ (فضائل الصحابة.. 419، الرقم: 655)

عمر سے بھی وہ افضل ہیں وہ عثمان سے بھی ہیں اعلیٰ
یقیناً پیشوائے مرتضیٰ صدیق اکبر ہیں
صلوٰۃ علی الْحَبِیْبِ! صَلَّی اللہُ عَلَیٖ مُحَمَّدٌ

د صحابه کرامو علیہم الرخوان په باره کبني د محبت درس

حضرت عبد الملک بن ابو سليمان رحمۃ اللہ علیہ بیانوی: ما د حضرت امام باقر رحمۃ اللہ علیہ نه د دی آیت مبارک

ترجمہ کنڑ الایمان: ستاسو ملکرے نہ دے
خو الله او د هغه رسول او ایمان والا چې
لونع ادا کوي او زکواه ورکوي او الله پاک
ته ئی سرتیت کړے دے۔

**إِنَّمَا وَلِيْكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ أَمْتَنُوا
الَّذِينَ يُقْيِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكُوْنَةَ
وَهُمْ رَكِعُونَ**

(پ. 6. المائدہ: 55)

تفسیر اوپونسلو نو هغوي او فرمائیل: ”د دی آیت مصدق صحابه کرام علیہم الرخوان دی۔“ ما عرض اوکرو: خلق وائی چې د دی آیت مصدق د مسلمانانو خلورم خلیفه
حضرت علی المرتضی رحمۃ اللہ علیہ دے۔ اوئی فرمائیل: ”هغوي هم په صحابه کرامو علیہم الرخوان کبني دی۔“ (تاریخ ابن عساکر، 54/289)

د اهل بیتو سره د مینې د دروغو دعویدار

امام باقر رحمۃ اللہ علیہ جابر جعفی ته اوفرمائیل: اے جابر! ماته خبر رارسیدلے دے چې عراق کنې څه خلق دی چې زموږ (یعنی د اهل بیتو) سره د محبت دعوی کوي خود امیر المؤمنین حضرت ابو بکر صدیق او امیر المؤمنین حضرت عمر فاروق اعظم رضی اللہ عنہما په شان کنې نه بیانیدونکې (په څله نه راتلونکې) خبرې کوي او دا وائی چې ما هغوي ته د دی حکم کړے دے، هغوي ته دا اورسوه چې زه د الله پاک په دربار کنې د هغوي نه د براءت اظهار کووم- زه چې د شیخین کریمین (یعنی حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر فاروق اعظم رضی اللہ عنہما) د پاره د اوچتو درجو او رحمت دعا اونکرم نو ماته دی د خپل خوب نیکه حسنی اللہ علیہ السلام شفاعت نصیب نشي- د دی حضراتونه صرف د الله پاک دبمنان غافله او بیزاره دي. (البداية والنهاية، 457)

د شیخین کریمینو نه جُدا د اهل بیتو نه جُدا دے

په یوه بله موقع هغوي جابر جعفی ته اوفرمائیل: کوفي والوؤ ته دا خبره اورسوه چې چا د شیخین کریمین (یعنی د حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر فاروق اعظم رضی اللہ عنہما) په شان کنې ګستاخی اوکړه زه د هغوي نه برئ النیمة او د شیخین کریمین (یعنی د حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر فاروق اعظم رضی اللہ عنہما) نه رضا یم- کوم ګس چې د حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر فاروق اعظم رضی اللہ عنہما

فضیلت نه پیشني نو هغه د سُنّت (یعنی د حدیث) نه خبر نه دے۔

(حلیۃ الاولیاء، 3/217، حدیث: 3753، 3754)

اس ایامت سے کھلا تم ہو امام اکبر تھی یہ ہی رمزِ نبی کہتے ہیں حیدر صدیق

د اللہ پاک د تعریف جامع کلمات

حضرت امام جعفر صادق رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ بیانوی چې یو خل زما د والدِ محترم حضرت محمد بن علی باقر رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ خچر ورک شو، هغوئی او فرمائیل: ”که چرپی اللہ پاک هغه را پیدا کرو نوزه به د هغه (الله پاک) داسپی حمد (یعنی تعریف) او کرم په کوم چې به هغه رضا شی“ لب ساعت پس اللہ پاک هغه د زین او واکو سره راوستو، هغوئی په هغپی سواره شول او چې کله صحیح کیناستل نو جامپی ئې سپی کرپی او آسمان طرفته ئې مخ کرو او ”الحمد لله“ ئې او ویلیه، د دی نه علاوه ئې نور هیچ اونه وئیل: کله چې د هغوئی رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ نه د دی بارہ کنبپی پونتنہ او کرے شو نو اوئی فرمائیل: ”آیا ما خه پرینبودل یا می خه باقی اوساتل؟ ما خو قول تعریفونه صرف د اللہ پاک او کرل۔“ (موسوعہ ابن ابی الدنيا، 1/497، حدیث: 105)

د اللہ پاک دی په هغوئی رحمت وي او د هغوئی په برکت دی زمونږدې بے حسابه بخښنه وي۔

امین بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللّٰہُ عَلٰیہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰہُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د بد مرگ نه د بچ کيدو نُسخه

امام اوزاعی رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ بیانوی چې زه مدینه منوره کنبپی د حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللّٰہِ عَلٰیہِ په

خدمت کنبی حاضر شوم او د الله پاک د فرمان:

ترجمہ کنڈ الایمان: الله پاک چی خہ
اوغواری ورانوی او ثابتوي ئی او اصلي
لیکلے شوی د هغه سره دی۔
(پ 13، الرعد: 39)

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

د تفسیر په باره کنبی مې پونستنه اوکړه نو هغوي اوفرمائیل: آؤ! زما والد محترم د خپل جد آمجد امير المؤمنین حضرت علي المرتضی عَلَيْهِ السَّلَامُ نه د روایت کولو سره بیان کړه چې هغوي فرمائی: ما د دې آیت شریف په باره کنبی د رسول الله ﷺ نه پونستنه اوکړه نو هغوي ارشاد اوفرمائیلو: ”اے علي! زه د دې آیت سره تا له زیرے درکووم او ته هغه زیرے زما نه پس زما اُمت ته واوروه چې په صحیح طریقه صدقه ورکول، نیکی کول، د مورپلار سره بنه سلوک کول او صله رحمی کول دا بدجختی په نیک بختی بدلوی، عمر زیاتوی او د بد مرگ نه بچ کوي۔ (حلیۃ الاولیاء، 156. حدیث: 8140)

خُوبُوا مُحْتَرِمُو اسلامي ورونيرو! د مورپلار سره بنه سلوک کول خاص طور چې کله هغوي ته زمونبر د خدمت ضرورت وي یا هغوي ضعیفه شي دې حالت کنبی د هغوي د خدمت د پاره هر وخت تیار او سیدل ډیره لویه د سعادت خبره ده، تولو عاشقان صحابه او اهل بیتو ته پکار دي چې د خپلو ذی رحم خپلوانو سره هم بنه سلوک اوکړي که چرې هغوي زمونبر سره په خفگان خپلوی پریږدي نو چې بیا هم مونږ د رشتې روغولو کوشش اوکړو خکه چې که چرې تاسو سره خوک بنه سلوک اوکړي او تاسو هم

د هغويئ سره بنه سلوک اوکپرئ نو دا خو آدله بدله شوه کمال خو به هله وي چې کله خوک زمونږ سره بنه سلوک نه کوي او مونږ د هغه سره نبیکړه اوکپرو او په بنه اخلاقو ورسره ميلاؤ شو- حديث شريف کښې دي چې خوک ستاسو سره پريپردي تاسو ورسره روغیرئ- خوک چې تاسو محرومه کوي هغويئ له ورکوئ او خوک چې په تاسو ظلم کوي تاسو هغه معاف کوي. (معجم اوسط. 160/4. حدیث: 5567)

امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ فرمائی: د ټولو نه زیات د ثواب زر حاصلولو وجه جوریدونکے عمل صله رحمي ده او د ټولو نه زیاته زرد سزا وجه جوریدونکے عمل بغاوت او سرکشي ده (حلیة الاولیاء. 3/219، رقم: 3768) د خپلوانو سره بغیر د شرعی اجازت نه د تعلق پرینبودو خوست (سپیره توب) ته خو لپه اوکپرئ حضرت امام زین العابدين رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ خپل شهزاده امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ ته د خپلولئ پرینبودونکي د ناستې نه هم د بچ کيدو نصیحت اوکپرو. لکه خنګه چې:

د شهزاده خپل شهزاده ته نصیحتونه

حضرت محمد بن علي باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ فرمائی: زما والد محترم حضرت امام زین العابدين رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ ماته نصیحت کښې او فرمائیل چې: ”د 5 قسمه خلقو سره مه کښینه، مه ورسره خبرې کوه او مه ورسره په سفر ځه (په لاره ملګرے کېږه)-“ ما عرض اوکپرو: زه ستاسو نه قربان! هغه خوک دی؟ اوئې فرمائیل: ”د فاسق سره ناسته پاسته مه کوه ځکه چې هغه به تا په یوه يا د دې نه د کمې نمرئ په بدل خرڅ کپري-“ ما عرض اوکپرو د

نمرئ نه د کمی نه خه مراد دے؟ اوئی فرمائیل: ”د نمرئ لالچ به کوي خو هغه به حاصل نه کپي-“ ما عرض اوکرو: دويم گس؟ اوئی فرمائیل: د بخیل (يعني د کنجوس) سره ناسته پاسته مه کوه ځکه چې هغه به په داسې وخت کښې ستا نه مال منع کپي چې کله تاته د هغې سخت ضرورت وي-“ ما عرض اوکرو: دریم خوک دے؟ اوئی فرمائیل: ”د دروغېن سره ناسته پاسته مه کوه ځکه چې هغه د سراب (دهوکې) په شان دے خوک چې به ستا نه نزدې لري او لري به درته نزدې کپي-“ ما عرض اوکرو: خلورم گس؟ اوئی فرمائیل: ”د بے وقوفه (ڪم عقل) د ناستې پاستې نه خان بچ کړه ځکه چې تاته به د فائدي رسولو په کوشش کښې نقصان رسوي-“ ما عرض اوکرو: پینځم کوم گس دے؟ اوئی فرمائیل: ”د خپلوانو سره د تعلق ختمونکي سره د ناستې پاستې نه خان بچ کړه ځکه چې ما په کتابُ الله کښې په دريو څيونو کښې هغه ملعون (يعني د الله پاک د رحمت نه لري) موندلے دے-“ (حلیة الاولیاء 3/215. حدیث: 3745 امام باقر رحمۃ اللہ علیہ خپل څوی ته او فرمائیل: ”اے څویه! د سستی او زړه تنګی نه خان ساته ځکه چې دا د هرې بدئ چابي ده چې که چرې د سستی بنکار شوې نو حق به ادا نکړے شي او که چرې د زړه تنګی بنکار شوې نو په حق به صبر او نکړے شي-“ (صفة الصفوہ 2/78)

د صحابة کرامو علیهم الترحمون زیارت

هغويی رحمۃ اللہ علیہ د مدینې منوري عظیم الشان تابعی او په دیرو لویو فقہاؤ او محدثینو

کنبی دی- هغويي په صحابه کرامو عَلَيْهِ الرَّحْمَنُ کښې د خادمُ النبي حضرت انس، حضرت جابر او حضرت عبدُ الله بن عمر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سره د ملاقات کولو شرف حاصل کړو او د دغه حضراتونه ئې حدیثونه مبارک هم روایت کړل-

د اهل بیتو د غلام د پاره زیرے

اے عاشقانِ صحابه و اهل بیت! الله والا د بے زبانه ځناورو په خبرو هم پوهېږي بلکه د هغويي په فرياد د هغويي مدد هم کوي لکه خنګه چې د یو گس بيان دے: چې ما د امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سره د مکې او مدینې ترمینځه په وادئ کنبی سفر کولو، هغه وخت هغويي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ په یو خچر سواره وو او زه په یو خر سور ووم- ناخاپه ما اوليدل چې یو گس د غرنه راکوز شو او د هغويي خوا له راغله او هغه د هغويي د خچر خارنه کوله او یو ليوه خپل لاسونه د خچر د زين مخې ته کينبوده او تر دير وخته پوري ئې د امام باقر رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ سره خبرې کولي- بيا هغويي هغه ليوه ته او فرمائيل: ”اوسم ته واپس لارشه، ته چې خه غواړي ما هغه شان اوکړه“، ليوه چې دا واوريدل نو واپس لاړو- بيا هغويي خپل ملګري ته او فرمائيل: آيا تاته پته ده چې دې ليوه ماته خه او ووئيل- هغه عرض اوکړو: الله پاک، د هغه رسول او د هغويي خوئ (يعني تاسو) بنه پوهېږي- هغويي او فرمائيل: ليوه فرياد کولو: زما چې پیدا کیدونکے دے دې باره کنبی دعا اوکړئ او د الله پاک په دربار کنبی عرض اوکړئ چې هغه زما د نسل نه خوک هم ستاسو سره په محبت کونکي مسلط نه کړي- هغويي د هغه خواست د الله پاک په دربار کنبی وړاندې

کپرو۔ (شوادر النبوة، ص 239)

صحابہ کا گدا ہوں اور اہل بیت کا خادم
یہ سب ہے آپ ہی کی تو عنایت یار رسول اللہ
صَلَّوْا عَلَى الْحَسِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ

درزق سوال

یو څل امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ مرغو چغار واوریدو نو خوا کنبنی ناست یو ګس ته ئې او فرمائیل: تاته پته ده چې دا خه وائی؟ هغه عرض او کپرو: نه۔ اوئې فرمائیل: ”دوئی زما د رَبِّ پاکی بیانوی او د ننی رِزق سوال کوي۔“ (حلیۃ الاولیاء، 3/219، حدیث: 3766)

د امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ سره د امام اعظم رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ ملاقات

د فقة حنفي ډیر لوئی عالم دین، حضرت امام ابو یوسف رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ بیانوی چې ما خپل استاذ د حنفیانو امام، امام اعظم ابو حنیفہ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ ته عرض او کپرو: آیا ستاسو د امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ سره ملاقات شوئے دے؟ نو هغونی او فرمائیل: آؤ! ما د هغونی سره ملاقات کرے دے او ما د هغونی نه یوه مسئله معلومه کړه نو هغونی ډیر بشکلے جواب او فرمائیلو کوم چې ما د دې نه مخکننی د چانه هم نه وو اوریدے۔

(تاریخ مشائخ قادریہ رضویہ برکاتیہ، ص 81)

د شہزادہ عالی وقار د گستاخی انعام

یو څلی بادشاہ حضرت امام باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ معاذ اللہ د شہید کولو په اراده د خان خوا له

راوبللو- خنگه چي هغوي د بادشاھ خوا له تشریف را ورو نو بادشاھ معافي او غوبتله او خه ډالئ ئې وړاندې کړي او ډير په ادب او احترام ئې رخصت کړو- د هغوي د تشریف ورپونه پس خلقو بادشاھ ته او وئيل تا هغوي د شهید کولو په اراده نه وو رابلي؟ بادشاھ او وئيل: امام باقر ؑ چي کله زما خوا له تشریف را ورپونو ما دوه غضبنا که ازمری او ليدل کوم چي د هغوي بني او ګس اړخ ته ولاړ وو او ماته ئې وئيل چي که چري تا لبره هم ګستاخي او کره نوتا به مات کړو. (تاریخ مشائخ قادریه رضویه برکاتیه، ص 83)

د امام باقر ؑ فرامين

اے عاشقانِ صحابه و اهل بيت! د اولیائے کرامو ؑ ارشادات زمونږ د پاره مشعل راه يعني د ژوند تیرو لو بهترینې نُسخې وي په هغې د عمل کولو سره مونږ خپله دنيا او آخرت غوره کولے شود دوئي په لندو فرامينو کښې د علم او حکمت انموله خزانې وي- د امام باقر ؑ ہينې فرامين او ګوري:

✿ د بدوم خلقو سلام بدې خبرې وي- (يعني بد خلق خپلې خبرې د بدوم خبرو نه شروع کوي)- (صفة الصفوہ 2/77)

✿ د هر خيز د پاره خه نا خه آفت وي او د علم آفت هیروول دي- (البدايه والنهايه 6/456)

✿ هغه عالم د چا د علم نه چي فائده و اخسته شي د زرگونو عابدانو نه افضل دے- (حلية الاولىاء 3/214، رقم: 3740)

﴿ په الله پاک مې دې قسم وي! د یو عالیم دین مرگ د شیطان لعین د 70 عابدانو (یعنی عبادت کوننکو) د مرگ نه زیات خوبن دے.﴾ (صفة الصفوۃ، 2/77)

﴿ درې عملونه د تولو نه زیات گران دي: ۱﴾ په هر حالت کښې د الله پاک ذکر کول ۲﴾ د خپل خان سره انصاف کول او ۳﴾ د ضرورت مند مسلمان ورور سره مالي مرسته کول.﴾ (تفسیر در منثور، پ. ۹، الانفال، تحت الآية: ۴۵/ ۴، ۷۵)

﴿ د جنگ جګرو نه خان ساتئ څکه چې دا زرونه خرابوي او نفاق (یعنی نفرت) پیدا کوي.﴾ (حلیة الاولیاء، ۳/ ۲۱۵، رقم: ۳۷۴۹)

﴿ د الله پاک په آیتونو کښې هیڅ بې هیڅه بحث کوننکي خلق جګر ماردي.﴾ (حلیة الاولیاء، ۳/ ۲۱۶، رقم: ۳۷۵۰)

حضرت ثابت محمد بن جعفر علیہ السلام بیانوی چې حضرت محمد بن علی باقر محمد بن جعفر علیہ السلام به د الله پاک د دې فرمان:

ترجمه کنڑ الایمان: دوئی ته به د جنت د تولو نه لویه بالاخانه انعام میلاویری بدله د دوئی د صبر کولو.

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا

(پ. ۱۹، الفرقان: ۷۵)

په تفسیر کولو کښې فرمائیل: (دا انعام به دوئی ته) په دنیا کښې په غریبیء او لوړه د صبر کولو په وجہ میلاویری. (تفسیر در منثور، پ. ۱۹، الفرقان، تحت الآية: ۷۵/ ۶، ۲۸۵)

”زما يو ورور دے خوک چې زما په نزد چېر عزت او عظمت لري او زما په نزد د هغويه د عظمت (لوړ والي) وجه د هغه په نظر کښې دنيا حقيره (يعني کمه ګنډل) ده۔“ (صفة الصفوہ، 78/2)

”چاته چې حسین خلق (يعني بنه اخلاق) او نرمي عطا کړے شوه هغه ته قول خير او راحت ورکړے شو او په دنيا او آخرت کښې به د هغه حال بهتره وي او خوک چې د حسین خلق (يعني بنه اخلاقونه) او خير نه محرومه شو نو دا د هري بدئ او مصييت لاره ده خو هغه خوک چې الله پاک ئې د دې نه بچ کړي۔“ (حلية الاولیاء، 3/218، رقم: 3762)

د عبید الله بن ولید بيان دے چې حضرت محمد بن علی باقر رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلٰيْهِ مونږ ته اوفرمائيل: ”چې آیا په تاسو کښې خوک د خپل ورور په جيپ کښې د لاس دنه کولو سره په خپله خونسه خه راخسته شي؟“ مونږ عرض اوکړو: نه۔ اوئې فرمائيل: ”بيا ستاسو په مينځ کښې هغه ورور ملي نشته د کومې چې تاسو کمان کويء۔“ (حلية الاولیاء، 3/218، رقم: 3763)

”ستاسو د ورور په زړه کښې ستاسو خومره محبت دے د دې خبرې اندازه تاسو د دې خبرې نه اولکنوئ چې ستاسو په زړه کښې د هغه سره خومره محبت دے۔“ (صفة الصفوہ، 2/79)

جابر جعفي ته ئې اوفرمائيل: ”اے جابر! دنيا د هغه خائے پشان ګنډه چرته چې ته د لې ساعت د پاره حسار شوي بيا تري لاړې يا د هغه مال پشان اوګنډه کوم چې تا په

خوب کنېي بیاموندو خو چې کله دې سترگې پرانستے نو ستا په لاس کنېي هیڅ نه وو-
دنیا د عقل مندو او د الله پاک معرفت لرونکو د پاره د سوری پشان ده- بس ته د الله
پاک نه د خپل دین او عقل د حفاظت سوال کوه-” (حلیة الاولیاء، ج 3، رقم: 3765)

☆ حضرت عمرو بن دینار محمد بن دینار علیہ السلام بیانوی چې حضرت محمد بن علی باقیر محمد بن جعفر علیہ السلام فرمائی: ”د خپلې خوبنې خیزونو کنېي مونبر د الله پاک عبادت کوو که چرې یو خیز زمونبر د خوبنې خلاف وي نو د الله پاک د خوبنې خیزونو کنېي مونبر د هغه نافرمانی نه کوو-“ (شعب الایمان، ج 7، حدیث: 244، رقم: 10171)

☆ ”د الله پاک د ټولونه زیات خوبن د هغه نه سوال کول او غوبنتل دي او قضا (يعني مرگ) په دعا سره وروستو کیدے شي- د ټولونه زیات زرد ثواب حاصلولو د وجي والا عمل صله رحمي ده او د ټولونه زیاته زرد سزا وجه جورپیدونکے عمل بغافت او سرکشي ده- د انسان د عیب داره کیدو د پاره دا کافي ده چې هغه په خلقو کنېي هغه عیب ویني کوم چې په ځان کنېي نه ویني او خلقو ته د هغه خه حُکم کوي کوم چې د ځان نه لري کولے نه شي او خپل ټولکي والو ته بې وجي تکلیف ورکوي-“ (البداية والنهاية، ج 6، رقم: 457)

وفات شریف

حضرت امام باقر محمد بن جعفر علیہ السلام په 7 ذوالحجہ الحرام 114 یا 117 هجري وفات شو. (شرح شجرة قادریه رضویه عطاریه، ص 56-57، دنیا د ټولونه غوره ادیره جنتُ البیتع کنېي د حضرت عباس

بَرَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ د مزار شریف په خوا کښې خاورو ته او سپارلے شو. (جامع کرامات الاولیا 164/1)

هغوي د وصیت مطابق هغوي ته د خپلو لونځ د جامو کفن واغوسته شو.

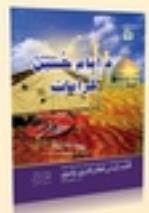
الله پاک! دی مونږ د صحابه کرامو او اهل بیتو رینبتو نی غلامان جوړ کړي او د هغوي په غلامی کېږي دی زمونږ ژوند او مرګ نصيب کړي.

أَمِينٌ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ إِنَّا بَعْدَ فَأَغْوَيْدُ بِإِلٰهِكُمُ الشَّيْطَانُ الْتَّيْنِيْمُ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

نيک او لسونځ ګزاره جو پیدو د پاره

هر زیارت د مابنام د لمانځه نه پیس ستاسو په خانې کښي کیدونکي د دعوت اسلامي د سُنّتو د که هفته واره اجتماع کښي د رضائی الله د پاره بسو شو ښئونو سره توله شبه تبروي د سُنّتو د تربیت د پاره مَدَنِي قافلو کښي عایشان رَسُول سره هره میاشت د دری ورخو سفر او هره ورخ د "فَكِيرِ مَدِينَةٍ" په ذریعه د مَدَنِي انعاماتو رساله د کوئ او د هري مَدَنِي میاشتی په يڪم تاریخ نې د خپل خانې ذمہ دار ته د جمع کولو معمول جوړ کړئ.
زما مَدَنِي مقصد: "ما ته د خپل خان او د توپلي ڏنیا د خلقو د اصلاح کوشش کول دي." **إن شاء الله عاذل**. د خپلی اصلاح د پاره په "مَدَنِي انعاماتو" عمل او د توپلي ڏنیا د خلقو د اصلاح د کوشش کولو د پار "مَدَنِي قافلو" کښي سفر کول دي. **إن شاء الله عاذل**

فیضانِ مدینہ محلہ سوداگران زرہ سبزی منڈی، بابُ المدینہ (کراچی)

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com